

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет психології та соціальної роботи
Кафедра соціальної психології

Силабус курсу

ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Обсяг	3 кредити (90 годин)
Семестр, рік навчання	1 рік навчання
Дні, час, місце	Платформа zoom
Викладач (-і)	Кононенко Оксана, Курова Анастасія
Контактний телефон	
E-mail	o.kononenko@onu.edu.ua
Робоче місце	кафедра соціальної психології
Консультації	Онлайн-консультації. четвер 14-16. Платформа zoom
Комунікація	Здійснюється через очні зустрічі, Google Classroom, зустрічі он-лайн через Zoom, месенджери та електронну пошту

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни	Навчальна дисципліна «Психологія вищої школи» вивчає особливості та закономірності освітньої соціалізації студентів, що забезпечують становлення їхньої особистісно-професійної компетентності, а також психолого-педагогічні умови оптимізації педагогічної діяльності викладачів ВНЗ як суб'єктів організації продуктивної педагогічної взаємодії.
Місце дисципліни в освітній програмі:	Дисципліна відноситься до вибіркових курсів
Мета курсу.	Мета курсу - полягає у створенні умов для засвоєння докторантами психологічних складових професійної викладацької діяльності в ЗВО та у сприянні формуванню психологічної культури та етичної поведінки викладача вищої школи.
Завдання дисципліни:	<p>оволодіння докторантами фундаментальними поняттями і принципами психології вищої школи;</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення особливостей сучасних проблем функціонування освітніх організацій - розуміння психологічних проблем розвитку вищої освіти - володіння діагностичними методами психології вищої школи та психологічними методами оптимізації освітніх організацій.
Компетентності	<p>Інтегральна компетентність - Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>ЗКЗ. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p>

	<p>ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження.</p> <p>СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.</p> <p>СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.</p>
Очікувані результати	<p>РН2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці</p> <p>РН10. Організувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.</p>

ОПИС КУРСУ

Форми методи навчання	<i>i</i>	<p>Курс буде викладений у формі лекцій (_12_ год.) та практичних (_10_ год.) занять, організації самостійної роботи здобувачів (_68_ год.).</p> <p>Викладання та вивчення навчальної дисципліни здійснюється наступними методами:</p> <p>У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – словесні методи: лекція, пояснення, бесіда, обговорення, дискусія; – наочні методи: презентація, ілюстрація, демонстрація; – методи формування практичних умінь і особистісних якостей: виконання практичних завдань, вправи, підготовка презентацій і здійснення виступів перед аудиторією. <p>Самостійна робота включає роботу з текстовим матеріалом та виконання індивідуальних завдань: складання есе, реферату та підготовку презентацій.</p>
Зміст навчальної дисципліни		<p>Тема 1. Вища освіта як предмет психологічного аналізу</p> <p>Тема 2. Вікові особливості розвитку юнатства та дорослої людини</p> <p>Тема 3. Вища школа як інститут соціалізації людини та її професійного становлення</p>

	<p>Тема 4. Соціально-психологічні особливості студентських груп та науково-викладацьких колективів</p> <p>Тема 5. Психологія спілкування у ЗВО</p>
Перелік рекомендованої літератури	<p style="text-align: center;">Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Максименко С. Д. Психологія учіння людини: генетико-моделюючий підхід [Текст]: монографія / Сергій Дмитрович Максименко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2013. – 592 с. 2. Психологічні чинники самодетермінації особистості в освітньому просторі [Текст]: Колективна монографія / [Максименко С. Д., Куценко-Лада Г. В., Пророк Н. В. та ін.], за ред. С. Д. Максименка. – Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. – 400 с. 3. Карамушка Л.М., Іщук О.В. Психологія організаційної культури вищого навчального закладу (у контексті становлення професійної ідентичності студентів) : монографія /Л.М. Карамушка, О.В. Іщук . – К.-Запоріжжя : Кругозір, 2015. – 276 с. 4. Сердюк Л. З. Психологія мотивації учіння майбутніх фахівців: системно-синергетичний підхід : [монографія] / Л. З. Сердюк. – К.: Університет «Україна», 2012. – 323 с. http://lib.iitta.gov.ua/4651/ 5. Фурман А.В., Шандрук С.К. Організаційно-діяльнісні ігри у вищій школі : монографія /А.В. Фурман, С.К. Шандрук . – Тернопіль : ТНЕУ, 2014 . – 272 с. 6. Методологічні проблеми трансформації комунікативної компетентності психолога в інформаційному суспільстві : монографія / [В.В. Андрієвська, Е.І. Драніщева, С.П.Тищенко та ін.]; за ред. В.В. Андрієвської . – К.- Кіровоград : Імекс-ЛТД , 2014 . – 226 с. 7. Москаленко В.В., Міщенко О.О. Економічна культура особистості: соціально-психологічний аспект. Монографія / Москаленко В.В., Шайгородський Ю.Ж., Міщенко О.О./ Вид. «Центр соціальних комунікацій» - Київ. 2012 – 346 с. 8. <u>Соціально-психологічні проблеми становлення суб'єкта економічної соціалізації. Монографія. /Т.В. Говорун, Н.М. Дембицька, І.К. Зубіашвілі, Л.М. Карамушка, О.В. Лавренко, О.О. Міщенко, В.В. Москаленко, Ю.Ж. Шайгородський./ Ред. В.В. Москаленко; К.: 2012. – 205 с.</u> <p style="text-align: center;">Додаткова</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сердюк Л. З. Сучасні синергетичні тенденції мотивації учіння майбутніх фахівців / Л. З. Сердюк// Вісник Національного університету оборони України. Зб. наук. Праць. – К.: НУОУ, 2014. – Вип. 3(40). – с. 316-320. http://lib.iitta.gov.ua/5285/ 2. Рибалка В.В. Психологія та педагогіка праці особистості : від обдарованості дитини домайстерності дорослого : Посібник / В.В. Рибалка.—К.: Ін-т обдарованої дитини, 2014. –220с. 3. Львовочкіна А.М. Психологічні засади формування еколого-орієнтованої свідомості: монографія / Антоніна Михайлівна Львовочкіна. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011.– 422 с. 4. Система психолого-педагогічних вимог до засобів інформаційно-комунікаційних технологій навчального призначення: монографія / [за ред.М.І. Жолдака]. – К.: Атіка, 2014. – 172 с. 5. Формування інформаційно-комунікаційних компетентностей у контексті євроінтеграційних процесів створення інформаційного освітнього простору: посібник / НАПН України; Ін-т інформаційних

технологій і засобів навчання; [за заг. ред. В.Ю. Бикова, О.В. Овчарук]. – К.: Атіка, 2014. – 212 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://nbuv.gov.ua>
2. <https://www.npa-ua.org/>
3. <https://www.upa.guru/>
4. <https://www.who.int/home>
5. <https://www.apa.org/>

ОЦІНЮВАННЯ

При вивченні навчальної дисципліни здійснюється поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться з метою визначення рівня підготовленості здобувача з певних тем, розділів робочої навчальної програми, якості виконання конкретних завдань та здійснюється впродовж семестру під час проведення аудиторних занять (лекції, практичні заняття) та при виконанні самостійної роботи.

Об'єктом поточного оцінювання є:

- програмний матеріал, який викладається на лекціях;
- питання і проблеми, що розглядаються та обговорюються на практичних заняттях;
- програмний матеріал для самостійного вивчення, який передбачений робочою програмою та включає: реферати, презентації, практичні завдання.

Форма підсумкового контролю – залік. Залік виставляється за результатами роботи здобувача впродовж усього семестру. Підсумкова оцінка визначається як проста сума балів за результатами поточного контролю за 100-бальною шкалою.

Здобувач одержує підсумкову оцінку за залікову навчальну дисципліну, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він також може виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів підвищити свою підсумкову оцінку з дисципліни.

Оцінювання знань (розподіл балів) здобувачів

Метод	Форма	Бали	максимум
Поточний контроль	Робота на практичних заняттях	10 балів	60
Самостійне завдання	Презентація Реферат Есе	10 балів	40
Разом за дисципліну			100

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Відмінно (10 балів за тему)	Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, вільно послуговується науковою термінологією,

	<p>наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки, залучає до підготовки як основну, так і додаткову літературу (монографії, періодичні видання, першоджерела, тощо).</p> <p>Може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичного завдання й оцінити результати власної практичної діяльності; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу;</p>
Добре (7-8 бали за тему)	<p>Оцінюється робота здобувача, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, послуговується науковою термінологією, залучає основну і додаткову літературу.</p> <p>За зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.</p>
Задовільно (5-6 бали за тему)	<p>Оцінюється робота здобувача, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, допускає істотні неточності та помилки.</p> <p>Може використовувати знання для стандартних практичних ситуацій, має елементарні, нестійкі навички виконання завдання</p>
Незадовільно можливістю відпрацювання (1 бал за тему)	<p>Оцінюється робота здобувача, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни.</p> <p>Планує та виконує частину практичних завдань, відсутні сформовані уміння та навички.</p>

Самостійна робота здобувачів.

форми	методи контролю	строки здачі завдань
Підготовка презентації	<u>презентація</u>	<i>Тему та строк</i>
Складання реферату	<u>реферат</u>	<i>виконання обговорює з</i>
Підготовка есе	<u>есе</u>	<i>викладачем.</i>

Критерії оцінювання самостійної роботи

Вид	Максим к-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Презентація	10	відповідність змісту доповіді здобувача та/або оригінальність візуального представлення відповідному навчальному матеріалу.
Реферат	10	здатність здійснювати узагальнення на основі опрацювання теоретичного матеріалу та відсутність помилок при оформленні цитування й посилань на джерела.
Есе	10	здатність продемонструвати розвиток власної думки, зосереджений на обговорюваній проблемі висловлювання; продемонструвати дотримання

		лексичних, фразеологічних, граматичних і стилістичних норм української літературної мови.
--	--	---

ПОЛІТИКА КУРСУ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Здобувачі повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І.Мечникова http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf . У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
<i>Політика щодо відвідування та запізнь:</i>	Роботи, виконання і здача яких здійснюється з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання заліку можливе із дозволу деканату за наявності поважних причин або за письмовою заявою (апеляцією) здобувача до декана
<i>Мобільні пристрої</i>	Дозволяється використання мобільних пристроїв на практичних заняттях за необхідності групової роботи у спеціальних Додатках.
<i>Поведінка в аудиторії:</i>	Всі здобувачі беруть активну участь у заняттях: опитуваннях, дискусіях, під час практичних занять. Виконують всі навчальні завдання вчасно, відповідно до робочої навчальної програми. Всі здобувачі повинні дотримуватимуться правил поведінки в аудиторії на засадах партнерських стосунків, взаємоповаги, взаємопідтримки та взаємодопомоги.